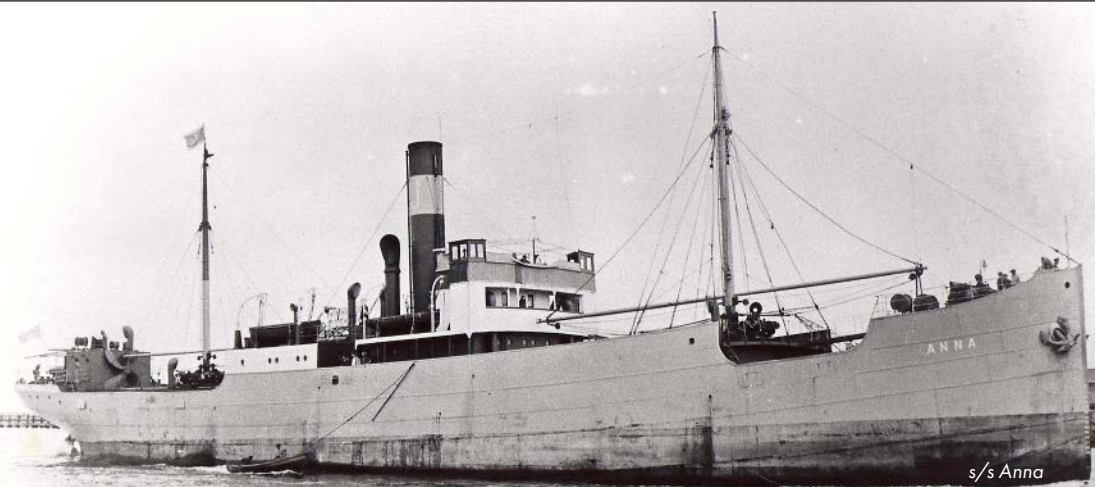

Inbjudan till
HÖSTMÖTE!

MUSEITIDNINGEN

Medlemsblad för Råå Museiförening

s/s Anna

Skonaren Petter Theodor

s/s A Th Jonasson, byggd på Helsingborgs Varv

I DETTA NUMMER:

- ◆ Mauritz Jonasson
- ◆ Reinhold Möller på Skeppargården

- ◆ Det sitter i väggarna på Skepparegatan 17
- ◆ Rutgers recept på Äppelkaka

Ordföranden har ordet

Så har åter en säsong för RÅÅ MUSEUM FÖR FISKE OCH SJÖFART avslutats – en säsong som vad gäller antal besökare började dystert men slutade desto positivare.

Juni månads strålande väder drog verkligen inte många besökare till museet.

Desto bättre blev det i juli och augusti, för på grund av det myckna regnandet och svala vädret kom många och besökte vårt museum.

Årets utställning

Under hela vintersäsongen sker det en hel del på museet – allt ifrån reparationer, förändringar i befintliga utställningar till att bygga upp årets utställning, vilken denna säsong hette ”Sjöräddningssällskapet – 20 år på Råå och mer än 100 år i Sverige”. Den invigdes den 1 maj av Mikael Sellergren – SRS:s ordförande här på Råå. Det har redan blivit tradition att Magnus Johansson kommer med sin trumpet till museet denna dag och ”blåser in” den nya säsongen, vilket han också gjorde med bravur.

Fiskeboden

Museets jobbar-gång arbetade intensivt för att bygga den nya fiskeboden, vilket är ett steg att utveckla och förändra museet. Boden står nu klar inne på museet för att påminna om den gyllene era i Råås historia - från runt 1880 fram till första världskriget - då Råå var Sveriges största fiskeläge. Ett stort tack till gänget för ert finfina arbete.

Råå hade också under denna gyllene era flera rederier, vilket museet så klart vill be-

Nu är fiskeboden klar.

lysa. Därför finns det nu en utställning om ”Jonassons rederier” i en av montrarna på ”Läget”. Läs mer på sid 4-11.

Krukdagen

En lyckad aktivitet blev Krukdagen. Många lerkrukor från fram för allt Raus Stenkärlsfabrik men även från Vallåkra, Höganäs och Helsingborg fanns att köpa.

Vi hade också bjudit in allmänheten att komma till museet med några privata klenoder för att få dem värderade. Många kom och Margareta Widell från Höganäs Auktionsverk värderade många olika föremål. Det blev en riktigt lyckad dag.

Margareta Widell värderade många föremål.

RÅÅkul med trollkarl

Dagen som kallas RÅÅkul har blivit tradition för museet. Som vanligt kunde man göra fynd på sommarmarknaden, köpa stekt sill på grovt bröd eller kaffe med dopp. Även detta år kom en veteranbrandbil från brandkårmuseet, och med passagerare ombord körde den flera guidade rundor på Råå. På Museiplan stod även en gammal buss från Helsingborgstrafikens museiförening.

Ny aktivitet för i år var trollkarlen Jozima, vars uppträdande blev mycket

uppskattat av såväl vuxna som barn, som fascinerat såg på hur han trollade bort olikfärgade näsdukar och fram kom godis!

Trollkarlen Jozima trollar inför ögonen på fascinerade barn.

Kulturförvaltningen på besök

En av augustis sista dagar hade museet besök av medarbetare i Helsingborgs kulturnämnd och kulturförvaltning. De fick en grundlig guidning med fakta om hur museet bildats och dess utveckling fram till idag. De informerades också om styrelsens ständiga arbete för att få ekonomin att gå ihop och dess strävan att utveckla, förnya och förändra museets utställningar.

Kulturrundan den 9 – 10 september

Under många år har det runt påskhelgen anordnats en Konst-

runda i nordvästra Skåne. Nu fick några entusiaster idén att anordna en KULTURRUNDA. I nordvästra Skåne finns en mängd småmuseer – en del välkända som Idrottsmuseet och Råå museum, men också många ganska anonyma. Hur många har besökt Ålabodarnas lilla museum eller Vagnmuseet i Påarp? I ett försök att marknadsföra småmuseerna anordnades en Kulturrunda den 9 – 10 september. Alla dessa museer var öppna med gratis entré.

På Råå museum kunde man under kulturrundan köpa kaffe och våfflor. Det kom en

hel del besökare som tog del av vad museet har att visa upp och passade även på att i det fina vädret njuta av det som serverades.

Vad händer på museet under vintern?

Under oktober månad blir det söndagsaktiviteter på museet – filmvisningar m.m. Vad som är på gång finns att läsa i slutet av denna tidning och alltid på museets hemsida www.raamuseum.se eller på Facebook.

Som vanligt blir det JULMARKNAD på museet. Varmt välkomna den 26 november till denna populära aktivitet med allt vad den innebär av gammaldags julmys.

Tack!

Utan en aktivt arbetande styrelse, ett flitigt jobbgång och övriga frivilliga krafter hade vårt museum inte fungerat. Alla dessa arbetar för att förvalta vad tidigare generationer byggt upp men samtidigt för att utveckla RÅÅ MUSEUM FÖR FISKE OCH SJÖFART. Ett stort och varmt tack för era viktiga arbetsinsatser.

Till sist!

Välkomna till museets höstmöte den 25 oktober på RHSS. Då kommer Calle Sundewall och berättar om Ålabodarna.

*Han-Ingvar Green
Ordförande*

RÅÅ MUSEIFÖRENINGENS STYRELSE

Hans-Ingvar Green, ordförande

Ulf Swanstein, vice ordförande

Gunilla Kittel, kassör

Eva Bråvall, sekreterare

Lars Wallin – Elsa Lena Ryding

Britt Siversson Holmén – Lisbeth Råvik

Rutger Lindblad – Rolf Jonasson

Marianne Sellergren

Mauritz Jonasson i ung ålder ...

... och här i betydligt högre ålder.

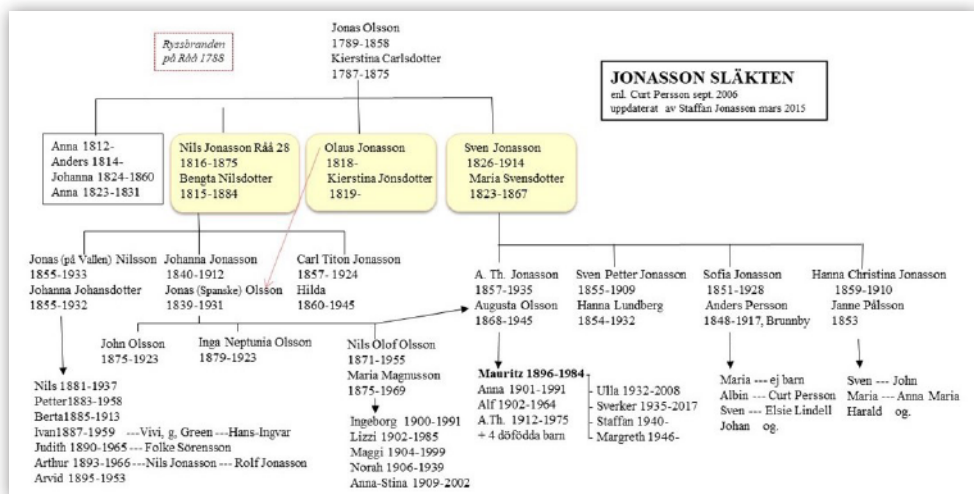
Mauritz Jonasson

- en djupvattenseglare från Råå

Mauritz föddes den 7 april 1896. Stolta föräldrar var Anders Theodor och Augusta Otalia Jonasson, se släktträd för den stora Jonassonsläkten på Råå. Anfadern Jonas Olssons 3 söner tog sig, som brukligt, efternamnet Jonasson. Äldste sonen Nils och hans söner blev fiskare. Olaus, också fiskare, fick en utomäktenskaplig son med Anna Nilsdotter (Nilsson) Backe född 1813. Magnus Davidsson blev senare styvfar till sonen Jonas Olsson, som gifte sig med sin kusin Johanna Jonasson. Jonas Olsson blev kallad "Spanske Jonas" för att han hade seglat med stockholms-

fartyg och hade, för att bli förstådd, modifierat sin grova Råådialekt. Talade man "fint" så var man på Råå "spansk". Yngste sonen Sven, 1826 - 1914, blev far till Anders Theodor Jonasson, född 1857, och farfar till Mauritz. Alla män i släkten var fiskare eller sjömän.

Mauritz farfar Sven Jonasson blev skeppare, bland annat på slupen Libertas, som finns som modell på Museet, och senare på skonaren Petter Theodor (efter sönerna). Sven lät bygga huset på Långgatan 14. Sonen Anders Theodor gick efter sedvanlig sjömanspraktik på Navigationsskolan i Malmö, grundad

Familjen Jonassons släkträd

1842, och tog sin sjökaptensexamen. Äldre skippare var ofta självlärd.

Sälvklart val

Mauritz yrkesval diskuterades aldrig, det var självklart att han skulle bli sjöman som alla andra i släkten. Pågarna på Råå blev antingen fiskare eller sjömän. Hamnen var en given lekplats med alla båtar och alla upplagda fartyg där pågar kunde testa modet med vem som vågade klättra högst upp riggarna. En bra träning för blivande sjömän på segelfartyg.

Efter realexamen på Högre allmänna läroverket i Helsingborg var det dags för Mauritz att mönstra på som jungman på s/s Dowlais, Råås första ångfartyg, inköpt i England och med namnet som kom med från en by i Wales. Fadern Anders Teodor var kapten och morfar "Spanske Jonas" var huvudredare.

Efter 10 månader var det kanske skönt att slippa faderns övervakning och Mauritz, nu 17 år gammal, mönstrade 1913 på barkskeppet Wanlock, en järnskuta från Helsingborg, fortfarande som jungman med 22 kr i månaden. Wanlock seglade med "splitved"

från Norrland till London och hade 10 man i skansen, i ruffen runt förmasten. Där fanns kojor längs sidorna och ett bord i mitten och där satt man på sina sjömanskistor som innehöll alla klädespersedlar. Maten hämtades från "byssan" i aktern och äts på plåttallrikar. Yngste man på vaken fick hämta maten och sedan diska. I aktern bodde kaptenen, styrmän och kock. Besättningen var rangordnad i jungmän, lättmatros och matros. Jungmän fick klättra högst upp i masterna för att bärga röjlarna, lättmatroserna fick bärga bramsegel och matrosen mässegel.

Splitved (split wood) var korta plankbitar som blev över från sågverken och som i England användes till ved. I Norrland lastades och stuvades splitved av kvinnor som kallades "splitvedstöser", ofta ensamstående kvinnor med tvivelaktigt rykte. Fördelen för arbetsgivaren var att kvinnor bara behövde betalas halva manslönen.

Nästa mönstring - en Rååskuta

I april 1914 mönstrade Mauritz på barkskeppet Mentor, en träskuta från Råå, som lättmatros.

Råås första ångfartyg, s/s Dowlise där Mauritz var jungman och senare matros.

Mauritz andra mönstring på barkskeppet Wanlock.

Mauritz seglade med barken Mentor 1914.

Mentor lastade 440 ton och kapten var Carl Titon Jonasson, en avlägsen släkting. Huvudredare var morfadern "Spanske Jonas". Barken Mentors historia är väl dokumenterad av Jan Davidssons bok "Mentor".

Hårt slit vid brassarna på Mentor

Fotot på Mentor är taget från en bogserbåt som erbjöd bogsering söder ut genom Drogden, den smala djuprännan utanför Köpenhamn. Det blåste sydlig vind och att kryssa med en råseglare genom den smala rännan var en chansning och en utmaning för besättningen som måste brassa om seglen vid varje vändning, var 5 minut. Kapten Carl Titon stod själv till rors och alla i besättningen fick slita vid brassarna. Mauritz och de övriga i besättningen var efter passagen helt utpumpade. Men chansningen lyckades, för den sydliga vinden höll i sig och Mentor kom till Norrland för lastning av trävirke, långt före

de skutor som hade mer försiktiga kapten. Färden gick till Grangemouth i Skottland och returlasten var kol.

Då kriget bröt ut

När Mentor sommaren 1914 låg förtöjd vid Alnön, kom sågverksdisponenten och ropade till Mauritz: "Säg till kaptenen att det har brutit ut krig mellan Österrike och Serbien". Senare, på väg söderut genom Östersjön, mötte man ovanligt få fartyg och i Öresund kom danska marinen för kontroll. För säkerhets skull gick Mentor till Råå hamn och låg där i 14 dagar tills man visste mer om hur kriget skulle utvecklas. Men mat på bordet måste förtjänas, så man gav sig iväg över Nordsjön, där Mauritz en klar kväll såg ett svart klot, kanske 10 meter bort, en hornmina! Tillbaka i Råå hamn lades Mentor upp för vintersäsongen bland många andra skutor och Mauritz mönstrade av i oktober.

Amerikanska fullriggaren Dunsyre

Mauritz fick i november nytt jobb åter på s/s Dowlais, nu som matros och efter förhandling med fadern som var kapten, höjdes hyran från 60 kr till 65 kr i månaden. Färden gick nu vintertid till Medelhavet

med bland annat en korklast från Sevilla till England. Kork är ju lätt så däckslasten gick nästan över bryggan. Tillbaka till Råå för avmönstring.

I hemlighet såld last

På Helsingborgs redd ankrade på sommaren 1915 en ståtlig amerikansk tremastad fullriggare, Dunsyre från San Francisco och utan annat jobb lockades Mauritz att genom kontakter med mästerlots Lind fråga om jobb ombord. Den amerikanske kaptenen, Smith, frågade om Mauritz var kunnig och mästerlots Lind sade att "pågarna här från kusten lär sig segla innan de kan gå". Kapten Smith sa, "du kan börja i morgon". Hyran var 25 dollar per månad, eller c:a 500 kr med dåtidens växelkurs! Var det för häftiga löneförhöjningen eller var det av äventyrlust som Mauritz valde den amerikanska fullriggaren?

Dunsyre var lastad med vete och destinerad till Stockholm. Fartygets storlek gjorde att bogsering behövdes söderut genom Öresund. Söder om Falsterbo dök dock ett tyskt krigsfartyg upp och en officer kom ombord och förklarade att vetelasten var såld till Tysk-

Besättningsmännen på Dunsyre ...

land och att man skulle bogsera fartyget till Swinemünde, nuvarande Świnoujście i Polen. En lite skum affär för att kringgå de allierades embargo för att stänga av försörjningen av Tyskland. USA var fortfarande neutralt i kriget och USA-flaggade Dunsyre som lastade 3300 ton, var mycket välkommen. Vetelasten var mycket välkommen för att lindra hungersnöden i Tyskland. I Swinemünde bevakades fartyget av militär, men det hindrade inte att stuveriarbetarna fyllde fickorna med vete vid dagens slut. Efter lossning bogserades Dunsyre tillbaka till Helsingborg.

Tuff seglats över Nordsjön

Tillbaka i Helsingborg lastades sand som ballast och besättningen kompletterades med fler svenskar, bland annat en matros från Arild, John Natanael Svensson, som blev Mauritz kompis. Dunsyre bogserades till Skagen och där sattes segel för att segla över Atlanten till Port Arthur i Texas. Kapten Smith var orolig under seglingen över Nordsjön, vindarna var växlande och kanske var han också orolig för krigsfartyg från de stridande länderna. Men efter att ha passerat norr om Skottland gick resan bra till Port Arthur, Texas, i mexikanska golfen. Här lastades lysfotogen och bensin i 4 gallon (ca 15 l) plåtdunkar och besättningen kompletterades. Det finns mycket träsk runt Port Arthur och besättningen plågades av moskiter. Myggnät saknades, men att sova uppe i masterna blev lösningen.

Mot Australien

Efter full last avseglade Dunsyre till Sydney Australien, via Godahoppsudden, en sträcka på ca 16 000 sjömil. Med en medelfart på ca 5,7 knop så tog resan 117 dygn. Ingen radio fanns ombord så det fanns spekulationer om på vilken sida Australien var i kriget när man kom fram. Potatis fanns bara de första

30 dagarna, men den svarte kocken ombord bakade nytt bröd varje dag. De skandinaviska grabbarna i besättningen rökte pipa, men ombord fanns bara amerikansk tuggtobak. Mauritz fann dock att man kunde tvätta ut ingredienserna i tuggtobaken som efter torkning kunde rökas i pipa.

I Sydney lossades lasten, lysfotogen, som kunde lysa upp staden som ännu inte var elektrifierad. En av amerikanerna, som hade kommit ombord som besättningsman, rymde i Sydney men blev infångad av australiensiska armén för att skickas ut i kriget. Lastning och lossning tog lång tid, så de skandinaviska grabbarna gick ofta till sjömanskyrkan där man även hade dans med lokala flickor.

Dunsyre blev sedan bogserad till Newcastle NSW, norr om Sydney, och lastade där kol till Mechilonos i Chile. För att undvika den farliga passagen runt Kap Horn gick resan sedan till Philadelphia, med chilesalpeter genom Panamakanalen, som hade öppnat 1914. Genom kanalen bogserades Dunsyre med en jättestor bogserbåt. Julafteon i mexikanska golfen blev en besvikelse för svenskarna med lappskojs till middag. Men på juldagen blev alla kompenserade med en flott kalkonmiddag enligt amerikansk tradition. Det var nu vinter och när Dunsyre seglade norrut till Philadelphia så frös alla. Man hade ju varit i "värmen" och besättningen saknade varma kläder.

Är alla skandinaver timmermän?

Efter lossning fortsatte fartyget till New York där Mauritz och John mönstrade av den 8 januari 1917. I New York passade Mauritz och John på att bese "The Big Apple" och bodde på sjömanshem. De blev erbjudna välbetalda jobb som timmermän av New York Port Authorities och när de förklarade att de inte var timmermän så blev svaret "men ni är ju från Skandinavien", det räckte som kvalifi-

Portuguese Prince hade 1200 hästar i lasten 1917.

kation. De tackade också nej till erbjudande om hyra på ett passagerarfartyg som gick regelbundet mellan New York och New Orleans. I stället gjorde de en utflykt till Washington DC.

Annorlunda last

Nästa jobb blev i stället som matroser på ångaren Portuguese Prince i januari 1917. Portuguese Prince var en stor engelsk ångare som skulle segla till Brest i Frankrike, lastad med 1200 kavallerihästar. USA kom med i första världskriget i april 1917, men bidrog redan innan med krigsmateriel (hästar). Mauritz var rädd för hästarna och som han sa "ena ändan biter och andra ändan sparkar". Men med på resan kom också 50 hästskötare. Några av hästarna, som stod tätt tillsammans, blev sjuka och dog. Sjömännen fick då hjälpa hästskötarna med att rigga upp taljor för att dra ut hästliken, mellan benen på de friska hästarna. Hästliken dumpades överbord. Med den stora besättningen, ubåtsfaran och Titanic- och Lucitaniaolyckorna i färskt minne, krävdes att Mauritz och John fick utbilda sig till livbåtsskeppare, men det

var naturligtvis inget problem för grabbar som vuxit upp med småbåtar.

Tillbaka i New York fick grabbarna hyra på ett svenskt fartyg, s/s Hellenic från Göteborg som skulle gå till hemmahamnen och de mönstrade sedan av i Göteborg den 18 juni 1917. Efter två krigsår till sjöss, borta från hemmet, med faror, inte bara från stormar utan också från minor och ubåtar, var det säkert skönt att åter vara på svensk mark för de nu 21-åriga jordenruntseglarna.

Examen och värnplikt

Nu väntade Navigationsskolan i Malmö, med styrmansexamen 18 maj 1918 och sjökaptensexamen 6 maj 1919, trots att Mauritz, som så många andra, drabbades av spanska sjukan. Därefter värnplikten på pansarskeppet Åran som ångslupsstyrman. Sedan andrestyrmansjobb i s/s Matilda från Norrköping och förstestyrman i s/s Helios från Råå, med fadern Anders Theodor som redare. 1923 blev Mauritz, 27 år gammal, befälhavare för s/s Helios.

1924 beställde skeppsredare Anders Theodor ett litet ångfartyg på Kieler Howaldswerke

Skeppsredare A Th Jonasson med fru Augusta Otilia och äldste sonen Mauritz.

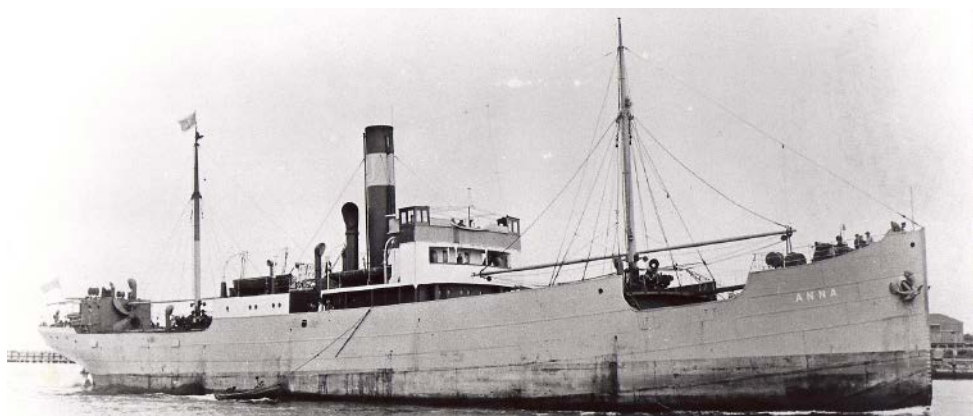
som döptes efter dottern till "Anna". Mauritz blev skickad till varvet som kontrollant för beställaren och blev sedan den förste kaptenen ombord.

Skeppsredare Jonasson

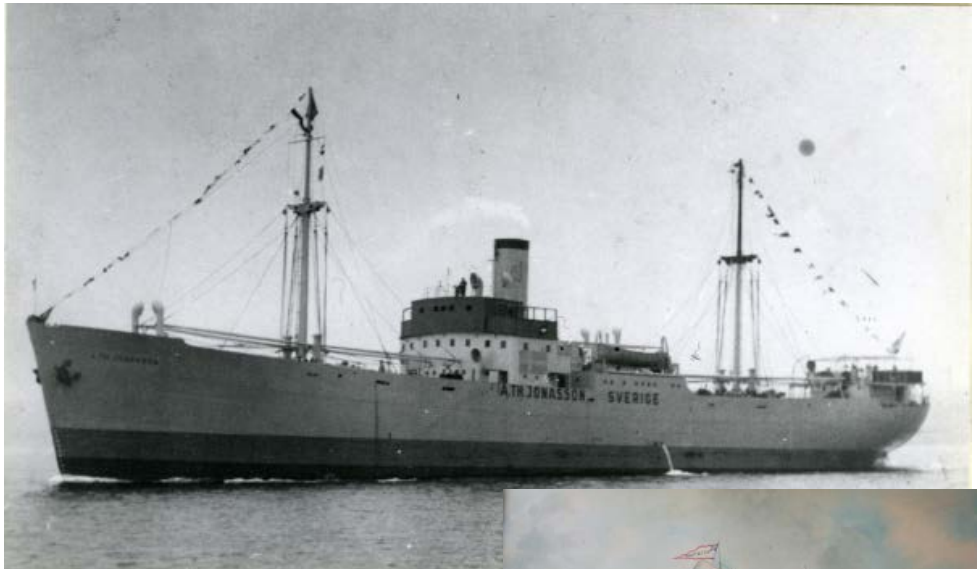
Med s/s Anna blev Jonassons Rederier ett riktigt rederi, för snart köptes en annan

ångare från Norge som fick namnet Theodor, där Mauritz blev kapten. På s/s Anna blev Mauritz yngre bror Alf kapten.

1929 fyllde skeppsredare A Th Jonasson 72 år och det var ju hög tid för generationsväxling. Äldste sonen Mauritz, 33 år, fick gå iland och överta ledningen av skeppsrederiet, som efterhand växte med nya fartyg. Privat

Jonassons Rederiers första ångare s/s Anna.

1942 utökades flottan med s/s A Th Jonasson, byggd på Helsingborgs Varv. Det sist inköpta fartyget.

passade det Mauritz också utmärkt för då kunde han odla romansen med Ellen-Greta och 1931 gifte de sig i Raus kyrka med efterföljande fest på Råå Hotell.

Rederiet växte med s/s Theodor, s/s Mauritz, s/s John, s/s Julia och s/s Joburg och 1942 utökades flottan med s/s A Th Jonasson, byggd på Helsingborgs Varf.

Nya uppgifter för Mauritz

Men 1950 tog det roliga slut och Jonassons rederier lades ner. Den tekniska utvecklingen gick snabbt. Ångfartyg ersattes av motorfartyg, som blev allt mer specialiserade och krävde nytt kapital. De fyra syskonen som var ägare hade nog också svårt att samarbeta. Helsingborg var under första halvseket en stor sjöfartsstad med många rederier. Idag är alla sedan länge borta!

För Mauritz blev det en omställning att som 54 åring bli arbetslös. Han gjorde flera försök att finna nya sysselsättningar, bl. a.

Det första fartyget i Jonassons Rederi var Petter Theodor.

drev han några år Bernhard Pålssons båtvarv och försökte att ställa om livbåtsproduktionen från trä till aluminium. Utvecklingen gick åter för snabbt och i stället för aluminium så blev plast det nya båtmaterialiet.

Återstod för Mauritz att ägna sig åt familjen. Han blev också mångårig medlem av Raus församlings kyrkoråd, ordförande i "Råå försäkringsbolag för effekter", och inte minst, ordförande i Råå museiförening under 30 år.

Staffan Jonasson

Källor: Olof Hasslövs från Sjöhistoriska Museets, intervju med Mauritz 19/6 1962, m. fl.

Sjökapten Reinhold Harald Möller var till sjöss redan som nioåring.

Sjökapten Reinhold Möller

Den här artikeln är en fortsättning på artikeln **Familjen Möller på Skeppargården i Museitidningen nr 2 2022. Nu följer jag spåren efter Reinhold Möller - den äldste sonen till skepparen Fredrik Möller och Hanna Göransson.**

Födelse och uppväxt

Den 21 oktober 1861 föddes Hanna Ulrika Göransson sitt första barn i sitt gifte med skepparen Nils Fredrik Möller. Det var ett gossebarn som den 27 oktober döptes till Reinhold Harald.

Båda föräldrarna var 26 år gamla och bodde på Råå no 13 i övre läget. Gossen fick heta Reinhold efter sin farfar Reinhold Peter Möller som var en av dem som byggde Esaias Tegnér. Farfadern hade i sin tur fått sitt namn efter sin morfar Reinhold Jochumsson.

Vid dopet hölls han av sin farmor Sara Winblad och faddrar var farbrodern Petter Möller, morbrodern Janne Fr. Göransson på No 58 och Bengta och Johanna Hansdöttrar på No 2 Råå. De skulle senare komma att gifta sig med Petter Möller respektive Janne Fr. Göransson.

Reinhold får flera syskon; brodern Gustaf född 1865, systern Anna född 1869, brodern Frans född 1872 och ytterligare en syster Helfrida född 1875. En till två pigor är också bosatta på No 13 i övre läget på Råå.

Till sjöss tidigt

Redan som nioåring får Reinhold följa med sin far till sjöss under sommaren. Han skriver ett brev hem till sin mor som är bevarat på Råå museum:

Lochna Den 17 Juli 1870

Jag vil i kort tid underrätta mor om mina nöjen här på sjön. far är rätt god emot mig han låtter mig resa med var han skall hän, vi var i stan i torstas och igår var vi i Nylans? vi väntar bref ifrån mor varje dag vi blir klara

på onsta att gå till sjös, och då var det godt att Heren måste vara med oss öfver sjön. jag ber om hälsning till hella famelien och mina små syskon. Nu till slut önskar all dess rader få träffa mor vid en go hållsa,

*Tecknar vändeligen
mors hulda son
Rejnholt Haralt Möller*

Fotograf: Axel Wais ©Kulturmagasinet/Helsingborgs museum

En ung och stilig Reinhold Möller.

Delphin från Råå målad av L. P. Sjöström 1895. Bild sjöhistoriska museet, Stockholm.

Lochna låter som om det ligger i Skottland och Nyland är ett landskap i Finland, beläget vid Finska vikens norra kust. Det stämmer inte riktigt så något av dem är fel men vilket eller vilka?

Skolgång och konfirmation

Reinhold går i skolan vid Helsingborgs Högre Elementarläroverk och får vårterminen 1874 vitsord i följande ämnen: kristendoms-kunskap, modersmål, tyska, historia och geografi, matematik, naturalhistoria, väl-skrivning, teckning, musik och gymnastik. Två betyg ges i varje ämne, dels insikter dels flit. Dessutom ges betyg i flit i allmänhet och seder och uppförande. Högst betyg får Reinhold i matematik. På baksidan av betyget står att Ynglingen Reinhold Harald Möller har

med någorlunda flit besökt Fortsättnings-skolan å Råå. Vitsord för kunskaper i allmänhet: godkänd. Anteckningen är signerad Råå den 16 augusti 1875 av J. P. Skogsberg

Enligt husförhörboken konfirmeras Reinhold 1876, 14 år gammal.

Åter till sjöss

Några brev är bevarade från Reinhold när han skriver hem till sin mor och sina syskon.

Nästkommande brev är skrivet i Hull. Staden Hull - egentligen Kingston upon Hull i grevskapet East Riding of Yorkshire ligger på Englands östkust vid floden Hulls utlopp i mynningsviken Humber. Grimsby är en hamnstad i grevskapet Lincolnshire och ligger även den vid Humbers utlopp i Nordsjön.

Hull den 21/10 1876

Älskade Moder och syskon lef väl

Idag är det min födelsedag och det är den förste gången jag är från hemmet men det kan vara lika var hvar man är. I åter väl gröt idag det ska vi också hafva för det är Lördag då brukar vi gröt jag hoppas farfar dricker toddy och Farmor kaffe idag. Idag är Morbror Jönsson kommen in. Nu är vi lodd och skall gå till Grimsby i morgon om det blifver stilt. Per Jansson har fallit ned i rummet på en läkter men der knäcktes inget ben på honom han måste taga sängen Idag har jag köpt ribs till skorter till mig äfven tråd till mor. tåg till frans färgläda och verktyg till Gustaf Docker har vi köpt till Morbror Johanes för der kom bref från Grimsby till far äfven till Blenda. Jag gratulerar Frans och Gustaf. Dalberg är mycket sjuk inga nyheter hälsa alle samman bekomme från oss sist är i hälsad af son och broder

R H Möller

I december 1876 skriver han ytterligare ett brev hem till modern och syskonen från Leervik. Det kan vara Lerwick - en stad på Shetlandsöarna i Skottland eller Leirvik - en ort i Norge som är knutpunkt för fartygs- trafiken mellan Bergen och Stavanger men det finns också ett Lervik nordväst om staden Fredrikstad vid inloppet till Hardangerfjorden i Norge. Enligt Råå museum förliste briggen Bi (Biet) med hemort Råå i Engelska kanalen 1876.

Lervik den 12/12 1876

Älskade Moder och Syskon lef väl

Efter som det är Sydlig vind och storm för jemt så vi kan intet komma här i från så vi tänker intet på att komma hem till Jul så får jag skrifu till eder hvad nytt jag har att berätta. Här är 2 av Biets besättning landdrifvet men de är utan hufvud och inga kännetecken hvem det hvar.

Här är en Norsk besättning kommit i land här som hade lemnadt fartyget ute i sjön, en Brigg är här inne som har kapat stängerna. En Norsk Bark som har mistadt däckslasten och en del af riggen der har far varit på Besittning en koff från Holland har mistat allt som fans på däck han hade intet mer än ett segel en Engelsk skonert som har fått sönderslagna Brädgångar

Igår var det farfars födelse dag och vi önskar honom ett godt år

Nu slutar jag för denna gången och ber hälsa alla bekanta från både far och mig äfven di små söte Frida och Frans di två store så kalladt äfven Mor många gånger från sonen

R H Möller

Familjen skriver brev flitigt till varandra. Reinhold får brev från sin yngre bror Gustaf skrivet i februari 1877. Han skriver att familjen mår bra och skickar en hårlock från de små syskonen Frans och Helfrida till Reinhold och skriver att de längtar varje dag efter att få hem far och Reinhold. Vidare skriver Gustaf att "om söndag är det fastlag då ska han slå katten å tunnan". Brodern ber också om en hälsning till fadern och önskar honom "lycka i sitt 43 år". Senare i samma månad dör den yngsta system Helfrida knappt två år gammal av scharlakansfeber.

Reinhold skriver ett brev hem från Kalmar där han berättar att de ska lasta props. Props eller pitprops är gruvstolpar av klent barkat rundvirke som avverkas i olika längder från furu- eller granträd. De användes som stöttor i gruvor. Ordet kommer från engelskans pitprops som kommer av pit, 'gruva' och prop, 'stöd', 'stötta'.

West Hartlepool i västra England grundades 1848 för närliggande järnvägar och hamnar som förde och exporterade kol från området. En massiv timmerhandel med främst de baltiska länderna började eftersom virke

behövdes för gruvstolpar i närliggande kolgruvor. Staden heter idag endast Hartlepool.

Kalmar den 12/4 1877

Älskade Moder & Syskon lef väl

Efter vår lyckliga hitkomst var i går som i har erhållit underrättelse genom Telegram från far.

Wi låg vid Falsterbo i 2 dagar och hade ankrat för storm. Idag har vi losadt något af

Barlasten men på Måndag går den ut och så skall vi lasta props på West Hartlepol.

Gustaf Magnusson ligger här på reddan han kan ej komma upp der han skall lasta för der är mycken is ännu, här är litet drifs i sundet. Idag är det Nordost storm med mycken snö den 15/4 är det storm och mycket kallt i dag skall jag gå i kyrkan hälsa bekanta från eder broder & son

R H Möller

Sjöbefäl på Råå 1944. Bild Råå museum.

Kalmar den 19/4 1877

Älskade Moder & Syskon lef väl!

Mors bref af den 17 dennes bekom vi idag och nu är det midags timen så vill jag skrifva till Eder. Wi lastar propps om dagarna, jag går an vad jag kan med detsamma. Jag har mönstrat som jungman har 25 kr i månaden. angående grisarna vill far hafva af Kuno. I Söndags hvar jag och Fotografera mig, vill mor så skall jag sända ett hem anars så behåller jag dem tills vi kommer ner, jag hemtar dem på söndag. Det är Nordlig vind här förjemet så här är intet många fartyg i dag syns några stycken komma. Söder i från Lille Frans skall nog få Harmonika när vi kommer. Här har ej tid att resa hem nu skall vi draga propps igen hälsa bekanta från Mors son

R H Möller

I ett annat brev skrivet i maj 1877 från Kalmar berättar Reinhold att nu har det blivit fritt från is och att de är "komna ut på redden". Han skall "segla i land efter middag och höra om bref". Vidare berättar han att han har "ej flera strumpor jag begagnar af farses".

Reinhold tillhörde Landskrona sjömanshus

Jag har sökt i sjömanshusens arkiv och funnit att Reinhold tillhörde Landskrona sjömanshus med inskrivningsnummer 19. Han mönstrade på som konstapel 1880-03-23 i Helsingborg med skonerten Delphin. Ägaren och kaptenen var fadern Fredrik Möller. Hyran eller lönen var 38 kronor och han mönstrade av i Varberg 1880-09-02. Konstapel var en befaren sjöman som seglade som oexaminerad styrman. Han tog befälhavarens vakt under dennes överinseende.

I maj 1881 mönstrar Reinhold på som styrman i Gävle med en hyra på 50 kronor på skonerten Delphin med destination Stockton. Staden Stockton heter numera Stockton-

on-Tees och ligger i nordöstra England vid floden Tees.

I juni 1882 mönstrar Reinhold på i Lübeck som styrman på Delphin med destination Tyskland via Söderhamn. Hyran är 60 kronor. Han noteras som avmönstrad 1882-08-01 i Lübeck.

Flyttning till Halmstad och Göteborg

I februari 1880 flyttar Reinhold till No 145 i Halmstad och har då avancerat till styrman. På hösten 1889 flyttar han vidare till Östra Haga 14 B i Göteborg med adress Nygatan 21 och jag antar att det är nuvarande Haga Nygata. I Göteborg träffar Reinhold pigan Alfrida Svensson som är född 1862 i Fröskog i Dalsland. Alfrida benämns både som Alfrida och Elfrida och har ibland efternamnet Svensson och ibland Larsson. I födelseboken står Elfrida och hennes far är Lars Daniel Svensson vilket förklarar de olika efternamnen. Hon är piga hos världshusidkerskan Hulda Amalia Bergqvist. Reinhold och Alfrida gifter sig i mars 1890 och flyttar i maj samma år inom Göteborg till Mellangatan 13 i Westra Haga 36. I inflyttningslängden står det antecknat styrman Reinhold Harald Möller med hustru och en son.

Son? - han finns inte med på förra adressen. Var kommer han ifrån? På nya adressen ägs fastigheten av änkefru Selma Jacobsen. Under Reinhold och Alfrida i husförsboken står antecknat s (a.n.) Erik Rudolf född den 25 april 1886 i Haga Göteborg. Enligt Riksarkivet betyder s (a.n.) son ante nuptialis som betyder son född före äktenskapet. Vid kontroll med födelseboken finns Erik Rudolf mycket riktigt född men med fader okänd och även moder okänd. Det är antecknat att han är första barnet till modern som är 23 år. Erik döptes den 30 april på barnbördshuset och dopvittnen är två barnmorskeelever.

Var har då sonen Erik varit innan han kom till föräldrarna? Han är drygt fyra år när han och föräldrarna bosätter sig på Mellangatan. År 1888-02-02 knappt 2 år gammal flyttar gossen Erik till sina morföräldrar och två månader senare dör morfadern och knappt en månad senare mormodern. Kort tid därefter dör även hans ena moster. Var Erik har befunnit sig innan han flyttade till morföräldrarna har jag inte kunnat finna ut. Eventuellt har han varit fosterhemsplacerad eller befunnit sig på något barnhem. Det är svårt att föreställa sig hur skamligt det var att föda barn utom äktenskapet förr i tiden men det kan inte ha varit lätt för den lille Erik att mista flera personer i sin närhet i så tidig ålder.

Mellan åren 1778 och 1917 gällde det så kallade barnmordsplakatet. Ogifta mödrar hade laglig rätt att vara anonyma i kyrkbokföringen eftersom det ansågs bidra till att förhindra eventuella barnamord. Dessa mödrar kunde dock från 1856 till prästen lämna in förseglade uppgifter om sin identitet. Dessa noteringar hade barnet sedan möjlighet att ta del av vid vuxen ålder.

Gossen Erik står inte skriven tillsammans med sina föräldrar förrän 1890-05-28 drygt fyra år gammal. Det är nästan tre månader efter föräldrarnas vigsel. Knappt ett år senare 1891-04-04 föds ytterligare ett barn, en dotter som får namnen Hellfrida Viktoria Linnea. Hon får namnet Helfrida efter Reinholds lillasyster som så tragiskt dog i scharlakansfeber.

Ett brev finns bevarat där modern Hanna skriver till Reinholds syster Anna. Hon har tydligen rest upp till Göteborg för att hjälpa till hos Reinholds familj. Anna har skrivit och berättat och modern är *"glad att höra att lilla Helfrid är så rar och snäll, ty då är hon nog frisk"*. Modern hoppas få *"höra att Frida var återställd, då skulle vi blifva mycket glada"*.

Reinhold Möllers fastighet Nätet Kustgatan 46 som senare

Modern menar att *"det vore väl bäst att Frida lät uttaga den sjuka tanden ju förr des bättre annars kan den, förorsaka mycket ondt"*. Hon *"hoppas det ska få en lycklig utgång"*.

Modern berättar vidare att Erik *"talar om Mamma och lillasyster om de kommo med hem de kära - han säger skrif att de kommer och det skulle vara kärt om de kommo"*. Erik, som nu vistas hos sin farmor, trivs bra. Modern berättar att *"vi äro ett sådant litet nätt sällskap ty vi äro innerligt belättna med hvarandra"*.

Ett halvår senare i februari 1893 dör Reinholds hustru Alfrida endast 31 år gammal. Dödsorsaken anges till influensa. Det blir svårt för Reinhold att klara av familjeansvar och sitt arbete som styrman och i mars 1893 flyttar han därför tillbaka till

kom att kallas Skeppargården på Råå.

Raus. Familjen bosätter sig på No 3 Pålstorp i Raus som ägs av fadern Fredrik Möller.

Reinhold blir husägare till Nätet Kustgatan 46

Efter faderns död 1903 står sjökaptän Reinhold Möller som husägare. Han bor tillsammans med sina barn Erik och Helfrida men även sin syster Anna. Reinhold flyttar till Halmstad 1907. År 1921 flyttar han tillbaka till Råå.

Via svenskagravar.se fann jag Reinhold Möller gravsatt 1946-05-16 på Råå kyrkogård. Reinhold Möller var vid dödstillfället 1946-05-11 skriven på Kvarteret Nätet stadsäga 419. Han har två arvingar sonen intendent Erik Rudolf Möller med adress

Kustgatan 46 och dottern änkefru Helfrid Viktoria Nilsson boende i Eksjö. Reinhold Möller är ganska förmögen enligt boupp-teckningen som bland annat upptar fickur med kedja av guld och bröstknappar av guld samt innestående pension från Hallands Ångbåts Aktiebolag. Möller innehade flera obligationer och även aktier bland annat i Svenska Amerikalinien, Rederi AB Wallen Råå, Rederi AB Wandia Råå, Bernh. Pålssons Båtvarv Råå, Rederi AB Svea Stockholm, Svenska Sockerfabriks AB, Skandinaviska Jutespinneri Väveri AB, Hallands Ångbåts AB, AB Nordiska Kompaniet, Allmänna Svenska Utsädes AB Svalöf och Försäkrings AB Argo Göteborg.

Karin Andersson

En version av artikeln med fullständiga referenser finns på Råå museum.

"DET SITTER I VÄGGARNA ..."

Det sitter i
VÄGGARNA

på Skepparegatan 17

En sådan speciell brevlåda! Ett foto av en familj. De måste ha bott här. Vilka var de? Det finns ju två hus! Bodde två familjer här? Många frågor ska finna svar med hjälp av släktingar till dem som bott och bor här.

Ur Bevaringsprogram för Råå kan man läsa: "Skepparegatan har en alldeles speciell historia när det gäller utbyggnaden av Råå fiskeläge. Området var en lycka som tillhörde Råå nr 16 i kvarteret Båten. Vid arvsskiftet efter fastighetsägaren Anders Bengtsson 1856, delades lyckan i sju delar vilka efter hand

bebyggdes av de olika arvingarnas släktingar.

Under en tid fanns det 68 barn på denna gata och ett stort antal tvillingar varför gatan kallades Tvillinggatan." I husförhörlängden 1895-1904 hittar jag inte mindre än sju tvillingpar! Kyrkböckerna visar också att sex av Anders Bengtssons barn med familjer

Nils Olof Olsson f. 1871 med hustru Maria Magnusson f. 1875, Jonas Olsson ("spanske Jonas") med hustru Johanna Christina, Anna f. 1901 och Alf f. 1902 (barn till Anders Theodor och Augusta och Lizzie (f. 1902, dotter till Maria och Nils Olof)

är skrivna på Råå nr 16 många år efter arvs-skiftet.

1890 köptes huset av syskonen Pål, Johanna och Christina Svensson. Det benämns då torp och 1892 då Johanna dör är taxeringsvärdet 900 kr. Syskonen Svensson bodde själva på Långgatan 5.

Enligt husförhörslängderna är det många familjer som bor på Råå No 16 (ungefär hela Skepparegatan) och en av familjerna är Jonas Olsson f. 1839 och Johanna Nilsdotter f. 1840 med barnen Augusta, Nils Olof, John och Inga. Jonas och Johanna hade varit skrivna här sedan 1861. Strax efter sekel-skiftet köpte de huset på nr 17. Jonas Olsson var känd på Råå som "Spanske Jonas". Om honom har skrivits i tidigare museitidningar och se även Staffan Jonassons artikel i det här numret om Mauritz Jonasson!

Augusta gifte sig med Anders Theodor Jonasson och det är så redarfamiljen Jonasson kommer in i bilden. De fick barnen: Mauritz, Anna, Alf och Anders. Det är sonen Alfs ättlingar vi ska följa här.

Alf Jonasson var Louise "Lollo" Lindehoffs morfar. Hon har släktforskat och hittat uppgifter om huset och familjerna som bott här. Dock är det oklart vem som lät uppföra det stora huset. Det lilla huset lät Jonas Olsson bygga till sin bästeman (befälhavarens närmaste underordnade som inte var ut-examinerad styrman) med familj. Denne bästeman var antagligen sjömannen Magnus Larsson från V. Karup och hans hustru hade fött tvillingar!

På den tiden fanns det ingen vindsvåning inredd i något av husen. I lilla husets källare fanns ett skomakeri.

Familjen Alf Jonasson d ä.

Familjen Alf Jonasson d ä

1931 gick huset genom arv till redarsläkten Jonasson. Efter rederiets konkurs tillföll det familjen Alf Jonasson.

Alf var gift med Leila och de hade barnen Yvonne, Alf och Jarl. Yvannes dotter Lollo berättar att husen under några år efter Jonas Olssons död (1931) var uthyrda till olika familjer och stod sedan tomma ett tag. Släkten nyttjade det stora huset som sommarhus från 1973. Då hade man renoverat och målat en del. Hennes mormor Leila bodde här ibland. Lilla huset var i väldigt dåligt skick och fick stå tomt.

Lilla huset fick vara med i TV-serien *"Kvartetten som sprängdes"* 1973 med bl a Hasse Alfredson. Familjerna Alfredson och Jonasson umgicks en del och det var så Hasse kom på att låna det lilla huset en sommar.

Några Rååbor minns när Hasse kom ner till stranden för att bada och hälsade alla med: *"Här ser ni en man som solat i Vitaby!"*

Lollo bodde här vintern 1982-83. Huset tillhörde då dödsboet efter hennes mormor och det var vitmålat med blå fönsterkarmar. Det var inte vinterbonat och hon frös, minns hon.

Opiumodling?

På baksidan fanns en vildvuxen ödetomt. Här hade tidigare funnits en koloni med odling av blommor och grönsaker. En dag på 70-talet såg Lollo hur en man smög omkring och tycktes leta efter något. Förklaringen var att där vid något tillfälle odlats jättevallmo. Dess frökapslar liknar opiumvallmo. Antagligen hade det spridits ett rykte bland stans narkomaner att det på den här tomten fanns opium att hämta! Nej, nej, ryktet talade inte sant och inga fler sågs smyga i buskarna!

Andra trodde att tomten var en allmänning och plockade frukt och bär som växte där.

Lilla huset på 1980-talet.

Alf i renoveringstagen.

Färsk fisk och senap

För Lollo, som bodde i Jämtland resten av året, var det fantastiskt att kunna handla och äta nyfångad fisk här på Råå så ofta man ville.

Av sin mormor lärde hon sig att mala senap med kula. Idag är det många som undrar varför hon har en kanonkula i sitt kök.

Nyfikna turister

Flera gånger var Lollo med om att familjen plötsligt fick se hur främmande människor stod med näsorna tryckta mot fönstren mot gatan. Det var helt enkelt förbipasserande turister som ville se hur det såg ut hos Rååborna. Familjen vande sig och hade också tränat in "drottningvinken" som de hälsade de förvånade nyfikna turisterna med! Även i

nutid är det många besökare som tycker om att "kika in" i alla pittoreska hus och gränder som finns här. Riktigt lika närgångna är de dock inte.

Familjen Alf Jonasson d y

1997 flyttade Alf och Gun Jonasson in i huset. De blev därmed den fjärde generationen av sjökaptenfamiljer på den här adressen. Tomten styckades av till mindre tomter som sedan såldes. Det som förr var en återvändsgränd byggdes om till en gata som fortsätter bort till Rorgängargatan. Paret Jonasson lät göra genomgripande upprustning och renovering av husen och trädgården. Frukträderna fanns redan och dem behöll man. Trösklar, fönster och dörrar bevarades också. Liksom många hus på Råå var det framsida

Vid renoveringen hittades en mängd brev under golvbrädorna som skickats till en kvinna som varit hyresgäst en tid. Hon bodde då på annan adress här på Råå och breven kunde hon återfå!

Alf renoverade själv lilla huset. Det var i det närmaste fallfärdigt så det var ett utmanande projekt han satte igång med.

Caroline Säfstrand har skrivit en bok med anknytning till Råå "Klubben för lyckliga slut". Handlingen, har hon berättat för Gun, inleds i huset på Skepparegatan 17.

Idag fungerar det lilla huset som ett utmärkt gästhus för barn, barnbarn och barnbarnsbarn när de är på besök. Gun är glad över att hennes tre döttrar med familjer gärna samlas på Råå. Alla trivs så gott här. Hon säger att husen alltid kommer att stanna i släkten.

Gunilla Gyllerfelt

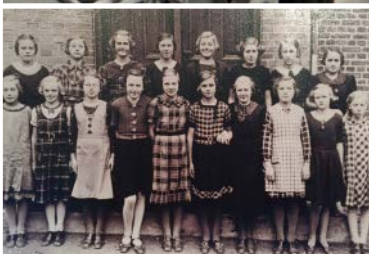

Huset var tidigare vitt med blå fönsterfoder.

STARKA KVINNOR PÅ RÅÅ

blir temat för sommarutställningen 2024

Fiske och sjöfart ska vara i fokus för allt vi gör på museet, som fasta och tillfälliga utställningar, tidningsartiklar och föredrag. Alla förstår ändå att livet till sjöss inte skulle ha fungerat utan livet på land. Därför dokumenteras också såväl hantverk, skola, kyrka och affärsverksamhet som det hemarbete som var en förutsättning för Råå fiskeläges överlevnad. Det var inte minst kvinnorna som fick samhället att gå runt.

"O, forna tiders kvinnor! Att tala om er är som att tala om himmelriket" skrev Selma Lagerlöf, och beskrev dessa vackra och ädla kvinnor på herrgårdarna i Värmland. Våra anmodrar på Råå var kanske inga skönheter, men de var beundransvärda på många sätt. Till sommaren 2024 vill vi visa upp både kvinnor som var typiska för det gamla Råå och några som var exceptionella och unika.
Välkomna nästa sommar!

RUTGERS HÖRNA

Äppel- kaka

på rivna äpple
och med Rutgers
goda vaniljsås

Äppeltid! Birgit Assmundsson berättade en gång för Stina Norling att "alla" på Nedre läget hade en liten trädgård med äppelträd och potatis m.m. Man serverade gärna stekt äpple till feta fiskar. Vi har bett Rutgers om recept på äppelkaka.

Den här äppelkakan får en lite spännande smak av mandel och bittermandel, men om du vill kan du såklart dofta lite kanel över äpplena – även om jag tycker det vore synd att dölja mandel-smaken.

Jag hoppas verkligen att du vill prova att göra egen vaniljsås. Inte nog med att

du slipper diverse kemikalier som finns i hel- och halvfabrikat, den är i smak fullständigt överlägsen alla färdigsåser som finns på butikshyllorna. Om du en gång har smakat hemlagad vaniljsås tror jag inte att du vill ha något annat.

Den är inte alls svår att göra, men tar förvisso lite tid och är lite dyrare än färdigköpt.

ÄPPELKAKA

Ingredienser

Till smeten:

30 st sötmandlar
3 st bittermandlar
225 g rumsvarmt smör

1,5 dl socker
1,5 dl skorp mjöl
1,5 msk vetemjöl

Fyllningen:

7 st medelstora äpplen, urkärnade och med skalet kvar

Gör så här:

Smeten:

Riv eller mal all mandel.

Blanda med resten av ingredienserna och knåda ihop till en deg.

Fyllningen:

Kärna ur och riv äpplena grovt med skalet kvar.

Sätt ugnen på 225 grader

Bottna en smord springform (ca 24 cm i diameter) med hälften av smeten. (Bild 1)

Lägg på de rivna äpplena. (Om du har använt saftiga äpplen, kan du behöva krama ur en del av vätskan)

Täck med resten av smeten. Det går lättast om du lägger degen mellan plast och kavlar ut den (Bild 2) till samma storlek som formens diameter. Lägg degen mellan plasten på en tallrik och dra av det översta lagret plast.

Vänd tallriken upp och ned på äpplena och dra försiktigt av det andra lagret plast. (Bild 3)

Kakan gräddas sedan 15-20 minuter i ugn.

RUTGERS HÖRNA

VANILJSÅS

Gör så här:

Koka mjölk, grädde och urskrapad vaniljstång tills det bubblar. (Bild 1 och 2)

Vispa socker och äggulor riktigt pösigt. (Bild 3)

Kyl ner den kokta mjölk/gräddeblandningen till 82 grader och blanda sedan ner ägg/sockerblandningen.

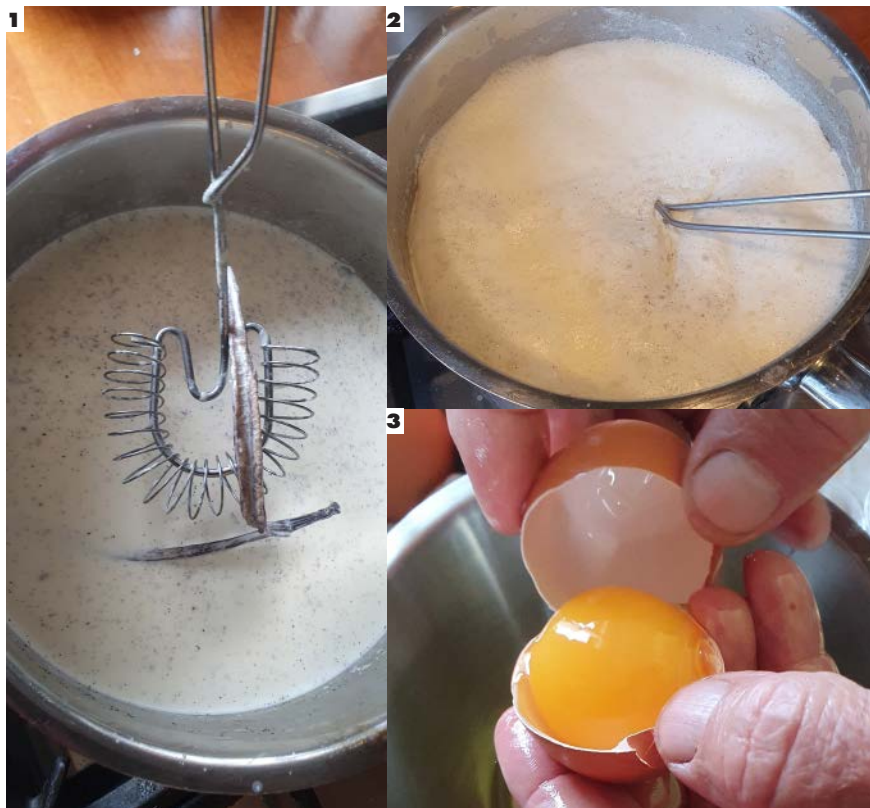
Koka upp alltsammans tills du ser en bubbla.

Kyl ner igen och servera.

Ingredienser

3 dl	helfmjölk
3 dl	vispgrädde
½	vaniljstång
100 g	socker
6 st	äggulor

Gör gärna
vaniljsåsen
dagen innan
den ska serveras.

INFO-SIDAN

ÖPPETTIDER OCH AVGIFTER HÖSTEN 2023

Oktober Söndagar 1–22/10
kl. 14.00 – 17.00

Program

8 oktober Film om Råå GF och hur stugan kom till
kl.15.00 (20 min) samt film om Petterssons plåt
– fyra generationer plåtslagare (20 min)

15 oktober Film om tonfisket i Öresund
kl. 15.00 Sven Wittgren berättar till filmen

22 oktober Film om Orsing AB
kl. 15.00 Kerstin och Ernst berättar om företaget

25 oktober Höstmöte
kl 19.00 Se nästa sida!

1 november Höstlovskul för alla skolbarn
kl. 10.00–15.00 Roliga tävlingar för olika åldrar

26 november Julmarknad. Fritt inträde. Försäljning av
kl. 12.00–18.00 julsaker och lotter, kaffe och glögg.
Fortsätt fynda julklappar fram till jul,
se hemsidan för öppettider.

26 december Hemvändardagen, kl. 14.00–17.00

Entréavgifter

Vuxen 100 kr

Med kulturkort 70 kr

Med CSN-kort 60 kr

*Fri entré för barn under 18 år
och medlemmar i Råå museiförening*

Guidade grupper

Grupper tas emot hela året efter överenskommelse
Skolklasser har specialavtal

Guidning beställs på info@raamuseum.se eller 042-26 11 31

Kontakt

Råå museum för fiske och sjöfart,
Museiplanen 1, 252 70 Råå

Epost:
info@raamuseum.se

Telefon:
042-26 11 31

Bankgiro:
5601-4681

Kultur
ett nöje och ett måste

*För mer information
och nyheter kolla hemsidan
www.raamuseum.se!*

Hemsidan uppdateras fortlöpande.

**VI HAR NYTT
MEDLEMSREGISTER!**

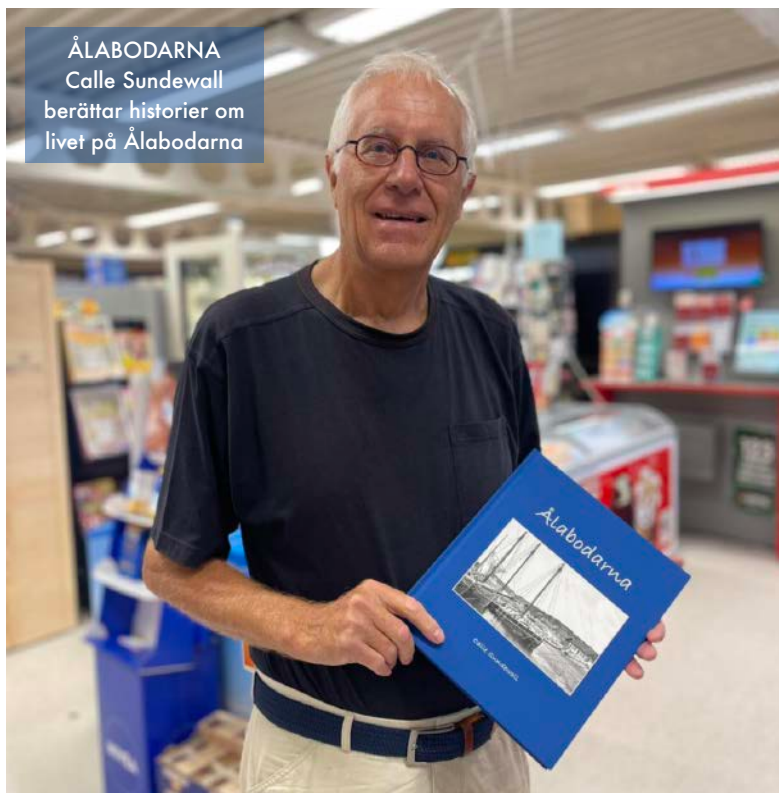
Välkomna att anmäla
e-postadress om ni inte
redan har gjort det.

HÖSTMÖTE!

Råå museiförenings höstmöte går av stapeln i
RHSS lokaler, Västindiegatan 30
Onsdagen 25 oktober kl. 19.00

ÅLABODARNA
Calle Sundewall
berättar historier om
livet på Ålabodarna

Entré och förtäring 50:-

OBS! Föranmälan till info@raamuseum.se eller 042-26 11 31 senast 17 oktober.

REDAKTIONSRÅD:

Elsa Lena Ryding, Gunilla Gyllerfelt, Stina Norling och Britt Siverson-Holmén.

Redigering: Joachim Bergdahl, Grafisk Resurs AB, www.grhbg.se